

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

LEGE

pentru prevenirea cruzimii față de animale și protecția acestora

Senatul adoptă prezentul proiect de lege

CAPITOLUL I

Principii și norme de bază

Art.1.- (1) În spiritul respectului față de viață și ființe, pentru îmbunătățirea relațiilor dintre oameni și animale și pentru garantarea bunăstării populației și a mediului, Statul promovează și reglementează prevenirea cruzimilor față de animale, bunăstarea și protecția acestora și condamnă orice acte de cruzime și maltratare a animalelor, inclusiv cel de abandon.

(2) Statul va pune în practică normele, metodele și acțiunile formativ-educative care pot să contribuie la atingerea acestui scop, paralel cu preocupările vizând protecția mediului înconjurător.

(3) Se constituie la nivel național, Politia Animalelor, cu atribuții de verificare și control privind bunăstarea și protecția animalelor și prevenirea cruzimilor față de acestea, conform prevederilor prezentei legi.

(4) Politia Animalelor va fi compusă obligatoriu din persoane iubitoare de animale.

Art.2.- (1) În cuprinsul dispozițiilor prezentei legi, prin *animal* se înțelege, dacă nu se face o altă specificare, orice viețuitoare neumană, aparținând grupului vertebratelor.

(2) Acțiunile educative privind prevenirea cruzimii față de animale și protecția acestora vor avea în vedere și unele grupuri de animale nevertebrate, în special insecte, crustacee și moluște.

Art.3.- Dispozițiile prezentei legi privind prevenirea cruzimii față de animale, bunăstarea și protecția acestora sunt întemeiate pe următoarele principii și norme de bază:

a) animalele sunt ființe sensibile, capabile de suferință fizică și psihică, având și o valoare intrinsecă, în afara celei utilitare;

b) omul are obligația morală de a nu abuza de viața și serviciile animalelor, eliminând moartea lor ne-necesară și evitând sau reducând în cea mai mare măsură posibilă suferința pe care folosirea lor le-ar putea-o produce;

c) în situațiile, legal reglementate, în care suprimarea vieții unui animal poate fi admisă, aceasta trebuie să se producă numai prin procedee sau metode științifice fundamentate, adecvate speciei și împrejurărilor, care pot să înlăture sau să reducă până la un nivel minim suferința fizică și psihică a animalului.

Art.4.- În spiritul prezentei legi, structurile legal constituite ale societății civile au dreptul și acestora li se va acorda posibilitatea reală de a se implica în elaborarea strategiei, a metodologiilor și a normelor de aplicare a acestei legi, precum și în aplicarea și supravegherea respectării ei după intrarea în vigoare.

CAPITOLUL II

Prevenirea cruzimii față de orice animale, bunăstarea și protecția lor

Secțiunea I

Definiții și dispoziții generale

Art.5.- Constituie *cruzime față de animale*, în sensul prezentei legi, orice acțiune efectuată în mod direct sau indirect, cu știință sau fără, previzibilă sau imprevizibilă, care poate să aibă drept urmare suferința

fizică și/sau psihică a unui animal, vătămarea gravă a organismului ce ar putea cauza moartea sa în raport cu normele legale sau punerea în pericol a vieții animalului, indiferent dacă animalul aparține sau nu făptașului, nu are un proprietar ori custode, trăiește liber în natură sau este captiv.

Art.6.- Sub incidența noțiunii de cruzime față de animale, definită la art.5, intră și se sancționează, conform legii:

a) omorârea nejustificată a unui animal, inclusiv tentativa;
b) sacrificarea considerată admisibilă în raport cu normele legale, dar efectuată sau provocată în condiții de suferință ce putea fi înlăturată sau redusă până la cel mai scăzut nivel posibil, ținând seama de reglementările legale și de procedeele sau tehnicile recomandate de forurile naționale și internaționale competente, indiferent dacă suprimarea vieții animalului se face pentru consum alimentar, pentru obținerea de blănuri, în laboratoare sau în oricare alte unități, locuri ori împrejurări, incluzând și animalele care trăiesc libere în natură sau se află în captivitate;

c) chinuirea oricăror animale, prin manipulări ori fapte precum cele specificate la art.7, săvârșite sau favorizate cu bună-știință, care pot să determine o suferință intensă sau prelungită ori repetată, indiferent dacă fapta a condus sau nu la moartea animalului;

d) răul tratament aplicat animalelor proprii, aflate în custodie sau cu care omul vine în contact în cadrul ocupațiilor sale, prin comportamentul brutal sau neglijent, abuzul în utilizare, neacordarea condițiilor elementare necesare vieții și bunăstării acestor animale, precum și prin izgonirea sau părăsirea animalelor de muncă, utilitare de alt fel sau de companie.

Secțiunea a 2-a *Cruzimea față de animale*

Art.7.- Constituie infracțiunea de cruzime față de animale, de orice proveniență, următoarele fapte:

a) torturarea, mutilarea, sufocarea, otrăvirea în afara limitelor și a metodelor legal reglementate în cazul unor rozătoare sau insecte dăunătoare, aplicate cu grija de a nu pune în pericol viața sau sănătatea oamenilor și/sau a animalelor; de asemenea, incinerarea, îngroparea, jupuirea sau începerea oricărei prelucrări a corpului

animalului după deces nesigur;

b) organizarea, finanțarea sau încurajarea, inclusiv prin pariuri, a luptelor de animale de orice fel sau a oricăror spectacole sângeroase implicând animale;

c) uciderea, în condiții provocatoare de suferințe intense sau prelungite, a animalelor destinate consumului alimentar, în abatoare, ferme, unități de alimentație sau gospodării, fără respectarea prevederilor tehnice și de comportament uman, prevăzute în normele de aplicare conform prevederilor art.37, necesare reducerii până la nivelul minim posibil a suferinței animalelor;

d) sacrificarea animalelor în locuri neautorizate, exceptând gospodăriile familiale pentru uzul propriu în cazul speciilor prevăzute în normele tehnice de aplicare;

e) sacrificarea, în condiții provocatoare de suferințe intense, a animalelor din ferme, crescătorii sau gospodării individuale, pentru obținerea de blănuri, piei ori alte produse, precum și a animalelor sălbatică capturate în același scop, fără punerea în practică a normelor de eutanasiere, pentru diversele specii în cauză, recomandate de experți pe plan internațional și acceptate pe plan național;

f) uciderea ne-necesară sau provocarea unor suferințe intense, ce puteau fi evitate, animalelor folosite în scopuri științifice, fără respectarea legislației existente în acest domeniu;

g) comerțul ilegal cu animale și produse animaliere;

h) orice alte fapte care se încadrează în prevederile art.6 lit.a)-c) din prezenta lege.

Secțiunea a 3-a

Rele tratamente aplicate animalelor

Art.8.- Constituie contravenții de rău tratament aplicat animalelor, definit la art.6 lit.d), următoarele fapte:

a) creșterea animalelor în condiții de aglomerare excesivă;

b) transportul sau expunerea animalelor în condiții de înghesuire și durată excesivă, în poziții care le prilejuiesc suferințe sau neavând îndeajuns aer și apă;

c) lipsirea unui animal propriu sau aflat în îngrijire, de hrană adecvată și apă în cantități suficiente, de un adăpost curat și aerisit sau neacordarea unor posibilități minimale de mișcare;

d) supunerea animalelor la munci mai presus de puterile lor, pentru care nu sunt apte în raport cu specia, vârsta, starea fizică, inclusiv o gestație înaintată, sau folosirea de juguri, hamuri nepotrivite, ce pot provoca suferințe;

e) lovirea brutală sau înțeparea animalelor pentru a le forța să depună eforturi peste puterile lor sau pentru a sili un animal căzut să se ridice, suprasolicitat în muncă, rănit sau bolnav;

f) nerespectarea odihnei necesare pentru animalele de muncă sau ținerea lor excesivă sub intemperii, care pot provoca îmbolnăviri;

g) izgonirea sau abandonarea animalelor domestice de muncă, utilitare, de alt fel sau de companie, care nu mai pot fi folosite fiind bătrâne, bolnave sau infirme;

h) folosirea animalelor pentru concursuri, competiții de alergare, spectacole, inclusiv cele de circ, filmări, reclame, publicitate, expoziții, distracții, sporturi sau ținerea lor în grădini zoologice, fără grija necesară pentru siguranța și bunăstarea acestora, ca și pentru soarta lor ulterioară;

i) dresajul brutal al animalelor;

j) iritarea, sperierea animalelor sau ațâțarea lor unele împotriva altora ori împotriva oamenilor;

k) lăsarea fără control strict a oricărui animal propriu sau aflat în custodie, care se dovedește agresiv față de oameni sau animale;

l) condițiile de deținere a animalelor supuse comerțului ilegal;

m) lovirea, hăituirea, chinuirea animalelor.

Secțiunea a 4-a *Acțiuni formativ-educative*

Art.9.- (1) Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului va avea în vedere includerea, în programele destinate formării și perfecționării cadrelor de specialitate, a tehnicienilor sau a lucrătorilor din domeniile medical-veterinare, biologice și zootehnice, a noțiunilor cu caracter științific, tehnic și etic menite să asigure respectul față de viață și înlăturarea sau reducerea în cea mai largă măsură posibilă a suferinței animalelor asupra cărora se exercită activități umane.

(2) Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului va desfășura, în colaborare cu organizațiile neguvernamentale de protecție a animalelor și cu alte foruri, programe educative urmărind prevenirea cruzimii față de animale și protecția acestora.

(3) În toate situațiile în care s-au comis acte de cruzime față de animale și, în primul rând, în cazul minorilor, instanța de judecată poate să decidă și obligația pentru făptași de a participa la aceste programe educative.

CAPITOLUL III

Dispoziții suplimentare privind protecția animalelor de companie

Secțiunea I

Norme generale și definiții

Art.10.- În cuprinsul prezentei legi, prin *animal de companie* se înțelege orice animal deținut sau destinat a fi deținut de către om, în special pe lângă casă, pentru agrement sau companie.

Art.11.- Sunt interzise și sancționate orice acte de cruzime față de animalele de companie definite la art.5 și 6, prin:

- a) omorâre;
- b) chinuire;
- c) furt;
- d) rău tratament;
- e) abandonare;
- f) trafic ilegal.

Secțiunea a 2-a

Bunăstarea și protecția animalelor de companie cu deținător

Art.12.- Prin *deținător al unui animal de companie* se înțelege proprietarul sau posesorul de fapt al acestuia ori un custode, adică o persoană fizică sau juridică, instituție publică sau privată ce are în îngrijirea sa, asumată benevol ori printr-o obligație, animalul respectiv.

Art.13.- (1) Deținătorii animalelor de companie au îndatorirea de a le crea condițiile minime pentru siguranța și bunăstarea lor, spre a preveni pierderea sau accidentarea. De asemenea, au îndatorirea de a avea față de acestea un comportament uman și de a nu le părăsi ori abandona.

(2) Părăsirea animalelor în păduri sau în locuri apropiate de acestea constituie o circumstanță agravantă.

Art.14.- (1) Câinii nu vor fi legați la punct fix fără posibilitate de mișcare. Ei vor fi legați cu posibilitatea culisării pe sârmă; se va folosi un dispozitiv de împiedicare a strangulării, denumit *vârtej*, și se va da câinilor posibilitatea mișcării libere, în condiții de siguranță.

(2) Câinii vor fi ținuti legați doar 4 ore/zi.

(3) Câinilor li se va acorda posibilitatea de mișcare.

Art.15.- (1) În situațiile de rău tratament sau părăsire ori abandonare a animalelor de companie, pe lângă sancțiunea aplicată, instanța judecătorească sesizată poate să dispună fie rămânerea animalului la deținătorul său, pe baza unui angajament de tratament corespunzător luat de acesta, sub supravegherea unei persoane fizice sau juridice autorizate, fie încredințarea animalului unei organizații neguvernamentale sau unei persoane fizice care prezintă garanții de moralitate, cu participarea făptașului la costul întreținerii.

(2) În situațiile de urgență în care rămânerea la deținătorul său reprezintă un pericol imediat pentru animal, Poliția animalelor, în colaborare cu organizația neguvernamentală a cărei activitate vizează bunăstarea și protecția animalelor poate ridica și prelua provizoriu animalul, înștiințând în scris deținătorul și instanța judecătorească, după caz.

Art.16.- Animalele de companie din specii sau rase care pot, în unele situații, să prezinte pericolozitate ori cele având un temperament înclinat spre agresivitate vor fi ținute și supravegheate în condiții care pot să prevină orice accident pentru oameni sau animale. Deținătorii vor aplica, de asemenea, măsurile educative potrivite, conform recomandărilor etologice și chinologice.

Art.17.- Deținătorii animalelor de companie vor respecta normele de vaccinare antirabică, precum și normele de înscriere și identificare a câinilor.

Art.18.- (1) Deținătorilor li se va recomanda, prin acțiuni de lămurire, sterilizarea medicală a animalelor de companie proprii, câini sau pisici, în măsura necesară pentru a preveni apariția puilor nedorți, ce ar putea conduce la abandonarea acestora și creșterea numărului animalelor fără stăpân.

(2) În scopul reducerii abandonului și al reducerii numărului animalelor fără stăpân, deținătorii vor avea în vedere limitarea frecvenței montelor.

(3) Proprietarul își va asuma responsabilitatea puilor rezultați, fiind obligat a le acorda toată atenția, în caz contrar fiind sancționat, conform legii.

(4) Pentru evitarea suprapopulării cu animale de companie cu sau fără deținător, toate animalele de peste 6 luni trebuie să fie microcipate și sterilizate sau consiliile locale pot, prin hotărâre, să oblige deținătorii la plata unei taxe anuale de până la 300 de lei, pentru a-și păstra câinii apti de reproducere, și alți 300 de lei pentru fiecare generație de pui.

(5) Prin programele prevăzute la art.23, vor fi create facilități pentru sterilizarea animalelor de companie.

Art.19.- (1) Organizațiile neguvernamentale interesate, al căror domeniu de activitate vizează bunăstarea și protecția animalelor, persoanele fizice sau juridice pot înființa refugii, adăposturi sau pensiuni de preluare în custodie a animalelor de companie, pentru o perioadă în care deținătorii nu pot îngriji animalele, pe bază de angajament, prevăzând obligațiile asumate reciproc, cu menționarea datelor de identificare a animalului.

Secțiunea a 3-a

Protecția animalelor de companie care nu au un deținător (fără stăpân) și prevenirea apariției sau a creșterii numărului acestor animale

Art.20.- (1) *Animalele de companie fără stăpân* sunt cele care nu au un deținător, proprietar sau custode ori se găsesc în afara locuinței sau a

gospodăriei deținătorului și a supravegherii acestuia, prin pierdere, abandonare, rătăcire ori alte motive.

(2) Animalele prevăzute la alin.(1) sunt, de asemenea, ocrotite prin lege, paralel cu măsurile care privesc prevenirea apariției sau a creșterii numărului lor și protecția mediului și a sănătății publice.

(3) Se interzice eutanasierea câinilor capturați sau ținuti în adăposturi.

(4) Se interzice folosirea câinilor capturați sau ținuti în adăposturi pentru experimente.

(5) Câinii vor fi sterilizați și înregistrați (microcipați, tatuați, crotaliați). Câinii nerevendicați în termen de 60 de zile pot fi adoptați de persoane care oferă garanția bunului tratament. Înainte de adopție, câinii vor fi vaccinați antirabic.

(6) Eutanasierea câinilor și pisicilor este permisă, conform procedurilor umane, numai dacă sunt bolnavi incurabil sau au demonstrat că sunt periculoși.

(7) Medicii veterinari concesionari au obligația de a steriliza/castra câinii și pisicile fără stăpân din zona de acțiune. Nerespectarea acestei dispoziții se sancționează contravențional.

(8) Cabinetele veterinare pot steriliza/castra câinii și pisicile fără stăpân aduse de organizațiile de protecție a animalelor.

(9) Cheltuielile ocazionate de dispozițiile alin.(7) și (8) vor fi suportate de la bugetul județean și/sau local, precum și dintr-un cont special, creat de Autoritatea Națională Sanitar-Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor.

Art.21.- Prevenirea apariției și a creșterii numărului animalelor de companie fără stăpân se efectuează, în principal, prin:

a) aplicarea dispozițiilor prezentei legi referitoare la îndatoririle deținătorilor animalelor de companie în ceea ce privește evitarea pierderii și neabandonarea acestora;

b) limitarea reproducerii animalelor de companie care au un deținător, precum și sterilizarea în proporție cât mai ridicată a celor fără stăpân;

c) acțiunile de protecție a animalelor în cazul demolărilor sau al unor calamități.

Art.22.- (1) Limitarea reproducerii animalelor de companie se va obține prin metode recomandate în medicina veterinară.

(2) Intervențiile se vor efectua numai de către medici veterinari specializați.

(3) Intervențiile asupra femelelor sau a masculilor, în vederea suprimării capacității de procreare a animalului, prin metode chirurgicale sau produse medicamentoase validate sunt denumite în prezenta lege *sterilizare/castrare*.

Art.23.- (1) Cadrul organizatoric și metodologic al sterilizării animalelor de companie, cu sau fără deținător, în clinicile, dispensarele, cabinetele sau, eventual, ambulatoriile medicale veterinare poate fi stabilit printr-un program, în colaborare cu reprezentanții organizațiilor neguvernamentale și ai administrațiilor publice locale sau centrale, solicitându-se și sprijinul clinicilor universitare veterinare.

(2) Deținătorii cu posibilități materiale reduse, persoanele handicapate, precum și organizațiile neguvernamentale, instituțiile publice și/sau private, asociațiile de proprietari sau persoanele fizice sau juridice care ocrotesc animalele fără stăpân ori le-au preluat dintr-un adăpost de protecție vor putea beneficia de reduceri sau scutiri de plată, după caz, pentru sterilizarea acestor animale, în condițiile ce vor fi specificate în programele privind sterilizarea.

Art.24.- Ansamblul măsurilor de protecție a animalelor de companie care nu au un deținător, precum și de prevenire a apariției sau creșterii numărului animalelor din această categorie va fi inițiat, coordonat și controlat printr-o colaborare cu caracter permanent între reprezentanți autorizați ai administrației publice locale, ai Poliției animalelor, precum și ai organizațiilor neguvernamentale interesate, al căror domeniu de activitate vizează bunăstarea și protecția animalelor și a mediului, pe baza unui program comun ce va fi întocmit în raport cu condițiile concrete existente, în deplină concordanță cu spiritul și dispozițiile prezentei legi.

Art.25.- (1) Un reprezentant al primăriei va primi sarcina de a sprijini, sub directivele conducerii Primăriei, supravegherea și protecția animalelor din teritoriu, în permanentă colaborare cu organizațiile neguvernamentale și cu Poliția animalelor, cu stricta respectare a programului comun întocmit conform prevederilor art.24.

(2) În localitățile în care există organizații neguvernamentale interesate, al căror domeniu de activitate vizează protecția animalelor, sarcina de a coordona, supraveghea și controla protecția animalelor din teritoriu va fi atribuită, dacă solicită, reprezentanților acestora, cu sprijinul, inclusiv logistic, al administrației publice locale, al instituțiilor sanitare veterinare și al Poliției animalelor.

Art.26.- (1) În cadrul programului comun, întocmit conform prevederilor art.24, se va prevedea organizarea, în localități sau în grupuri de localități apropiate, a unor refugii pentru cazarea provizorie și sterilizarea câinilor fără stăpân, care vor funcționa printr-o colaborare a organelor sanitare veterinare, a organizațiilor neguvernamentale interesate ce vizează protecția animalelor și a administrațiilor publice locale, cu mijloace puse la dispoziție de către primării, suplimentate prin sponsorizări și/sau alte modalități de sprijin.

(2) Conducerea fiecărui refugiu va fi stabilită cu acordul participanților la programul comun, în care se va preciza și eventuala titlatură aleasă pentru refugiul respectiv.

(3) În aceste refugii vor putea fi aduși câini considerați fără stăpân, capturați în condiții netraumatizante, cu indicarea exactă a locului de unde provin. Vor fi asigurate condiții pentru cazarea provizorie, igienă și tratament uman al animalelor, control medical și unele tratamente medicale de urgență, precum și deparazitarea, vaccinarea și sterilizarea. Vor fi asigurate și produsele medicamentoase necesare pentru eventuala eutanasiere, în condiții strict umane, a câinilor aflați în situații extreme, cu respectarea deplină a criteriilor și a normelor prevăzute pentru aceasta la art.20 alin.(6), art.27 alin.(9) și art.28.

Art.27.- (1) Câinii de pripas pot fi ridicați de organizațiile neguvernamentale interesate sau de către serviciile locale specializate și transportați în refugiul de cazare provizorie sau într-un adăpost.

(2) Fiecărui câine i se va atribui un indicativ numeric atașat prin unul din mijloacele de identificare, i se va întocmi o fișă ce se va înregistra într-un registru special, cuprinzând: indicativul numeric, semnalmentele, data și locul de unde a fost ridicat, datele medicale, eventualele observații, măsurile ulterioare luate pentru animal.

(3) Câinii revendicați de către deținătorii lor vor fi predați acestora, iar cei nerevendicați vor putea fi cedați unui adăpost, unei organizații neguvernamentale interesate, precum și unor persoane doritoare, cu înscrierea datelor de identitate și a adresei acestora în fișa animalului, pe baza unui angajament de tratament umanitar. Cedarea se va face cu avizul conducerii refugiului și al delegatului organizației neguvernamentale care sprijină unitatea, numai după sterilizare, deparazitare și vaccinare antirabică, și vor fi înregistrați în registrul unic al Direcției Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor.

(4) Câinii sănătoși și blânzi, care nu au intrat într-una din categoriile prevăzute la alin.(3) vor fi readuși, după sterilizare, vaccinare, deparazitare și marcarea prin implantarea unui cip sau prin aplicare de crotalii cu numere de identificare, în teritoriul de unde au fost ridicați și unde sunt adaptați, fiind acceptați de comunitatea respectivă.

(5) Comunității umane în care câinii sunt reintegrați i se va aduce la cunoștință situația câinilor privind sterilizarea, deparazitarea, vaccinarea și marcarea. Persoanele sau grupurile de persoane în cauză vor ține legătura cu organizațiile de protecție sau cu un dispensar/cabinet medical veterinar, pentru revaccinări obligatorii sau eventuale probleme ulterioare.

(6) Marcarea standardizată a acestor câini, atestând sterilizarea și vaccinarea, se va face prin procedee adecvate.

(7) Echipajele de prindere/returnare, precum și mijloacele de transport al animalelor vor fi identificate prin: numele societății, adresă, număr de telefon.

(8) Câinii cu afecțiuni vindecabile vor fi îngrijiți în refugiu, adăpost sau clinică veterinară, iar cei cu un comportament aparent agresiv vor putea fi trecuți, după sterilizare, într-un adăpost de protecție, în vederea eliminării stressului, a asigurării unei relații corecte animal - om și a unei modalități ulterioare de protecție, cu supravegherea necesară.

(9) Pe măsura eliberării adăposturilor, datorită revendicărilor, adopției sau decesului unor animale, pot fi aduse, din teritoriu, animale care au fost eliberate după sterilizare, vaccinare, marcarea. Această măsură duce la eliberarea străzilor localităților de animale fără stăpân.

Art.28.- (1) Situațiile specificate la art.27 alin.(9), în limitele cărora poate fi admisă eutanasia câinilor fără deținător, vor face, pentru fiecare caz în parte, obiectul unei evaluări atente de către o comisie din care vor face parte minimum un medic veterinar autorizat și reprezentanții organizației sau ai grupului de protecție de pe lângă refugiu.

(2) Pentru situațiile considerate de pericolozitate sub aspect comportamental se va face distincția față de apartenență, agresivitate datorată stressului, capturării și fricii, ce poate fi înlăturată printr-un comportament uman sau față de cea datorată unor situații pe care le poate elimina sterilizarea.

(3) Sunt exceptate de la suprimarea vieții animalele făcând parte din categoriile admisibile pentru eutanasiere pe care o organizație sau o persoană dorește și se angajează să le preia sub îngrijire și supraveghere, în condiții corespunzătoare legii.

(4) Eutanasia animalelor, respectiv suprimarea vieții lor în condiții umane, cu evitarea totală sau în cea mai mare măsură posibilă a suferinței fizice și/sau psihice, în situațiile prevăzute la art.28 alin.(1) și (3), va fi practică numai de către medicul veterinar, prin folosirea unor substanțe medicamentoase și modalități de administrare cu acțiune letală certă, numai după instalarea stării de inconștiență. Substanțele și modalitățile de administrare folosite vor fi acelea selectate pe baze științifice, recomandate pe plan internațional și acceptate pe plan național pentru specia respectivă, stabilite prin programul comun prevăzut la art.24.

(5) Pe lângă respectarea condițiilor științifice și tehnice, se va asigura un comportament uman față de animal de către întregul personal implicat în efectuarea eutanasiei.

(6) Animalele eutanasiate vor fi observate în continuare de către personalul competent până la certitudinea decesului și nu se va permite ridicarea cadavrelor înainte ca decesul să fie sigur.

(7) Pentru fiecare eutanasiere se va întocmi un proces-verbal.

(8) Niciun animal, indiferent de proveniența sa (refugiu, adăpost sau teritoriu), nu va fi eutanasiat decât în situațiile și prin metodele prevăzute la art.27 alin.(9) și art.28.

Art.29.- (1) Administrațiile publice locale, singure sau asociate, vor putea înființa adăposturi pentru animale fără stăpân. Asemenea adăposturi pot fi înființate și de organizațiile neguvernamentale interesate, al căror domeniu de activitate vizează protecția animalelor, și

care vor fi recunoscute automat ca societăți de utilitate publică.

(2) Adăposturile vor putea primi, în funcție de capacitatea disponibilă, animale de companie găsite în teritoriu, abandonate sau aflate în pericol, precum și câini preluați dintr-un refugiu, pentru cazare provizorie și sterilizare.

(3) Adăposturile de protecție vor putea avea și secții de primire în custodie cu plată, pentru situații și perioade în care deținătorul nu poate îngriji animalul, conform prevederilor art.19.

(4) Persoanele sau organizațiile care nu dispun de condiții minime necesare pentru a prelua un animal dintr-un adăpost se pot considera ocrotitori ai unui animal care rămâne pe loc în adăpost, participând total sau parțial la întreținerea acestuia, pe baza unui angajament, animalul respectiv neputând fi cedat altcuiva fără consimțământul persoanei sau al organizației care îl ocrotește.

(5) Adăposturile se vor afla sub supravegherea sanitară a unui medic veterinar desemnat, care va efectua și vaccinările cerute de normele sanitar-veterinare, precum și tratamentele necesare asigurării stării de sănătate a animalului.

Art.30.- Având în vedere rolul lor ecologic, pisicile considerate fără un deținător sau cele aflate prin pierdere, rătăcire ori alte împrejurări, în afara gospodăriei și supravegherii acestuia nu fac, în general, obiectul unor acțiuni de ridicare prin organe depinzând de administrațiile publice locale. Protecția acestora se efectuează conform normelor privitoare la animalele de companie, iar controlul populației feline se realizează prin sterilizări în raport cu necesitățile.

Art.31.- Animalele de companie nu pot fi capturate, comercializate și ucise în scopul obținerii de produse alimentare, de piei sau blănuri, făinuri proteice, alte produse animaliere.

Secțiunea a 4-a *Prevederi diverse*

Art.32.- În cazul demolărilor sau al unor acțiuni de amenajare a teritoriului, serviciile locale de supraveghere și protecție a animalelor, administrațiile publice locale, organizațiile neguvernamentale și Poliția animalelor vor întocmi un program de protecție a animalelor de companie care se găsesc în risc de abandonare sau au rămas de pripas,

prin acțiuni de lămurire a publicului, plasamente în familii sau adăposturi, preluări în custodie și sterilizări, în vederea controlului populației canine sau feline și a evitării creșterii numărului animalelor fără stăpân.

Art.33.- Niciun animal de companie nu va putea fi vândut sau cedat dintr-un refugiu ori adăpost unei persoane sub vârsta de 16 ani, fără consimțământul expres al părinților sau al altei persoane care exercită responsabilități parentale.

Art.34.- Animalele din următoarele grupe, dintre cele considerate a avea o dezvoltare neuropsihică superioară, și anume: primate, câini, pisici, cai și delfini, nu pot fi ucise pentru consumul alimentar.

Art.35.- Nu se încurajează ținerea unor specimene din fauna sălbatică drept animale de companie, iar scoaterea din mediul natural a unor exemplare din specii sălbatice este interzisă, dacă aceasta pune în pericol soarta animalului sau a speciei respective.

Art.36.- În mod excepțional, animalele sălbatice pot fi ținute, cu acordul Poliției animalelor, pe perioada tratamentelor sau a intervențiilor chirurgicale, cu eliberarea în mediul natural imediat după însănătoșire.

CAPITOLUL IV

Dispoziții suplimentare privind protecția unor animale din categorii specifice

Art.37.- Potrivit prezentei legi, sunt considerate *animale din categorii specifice* următoarele: cele folosite pentru experimente și alte proceduri în scopuri științifice, animalele destinate consumului alimentar, cele destinate obținerii de blănuri, animalele din grădinile zoologice, rezervații sau parcuri, menajerii, precum și animalele sălbatice trăind libere în natură.

Art.38.- Protecția animalelor în domeniul experimentării și al altor proceduri în scopuri științifice se reglementează prin prevederi dezvoltate într-o normă juridică separată, pe baza următoarelor principii care urmează să constituie o interfață știință - etică:

- a) reducerea experimentelor și a altor proceduri în scopuri

comerciale sau științifice pe animale, prin eliminarea acelor care nu au o utilitate reală pentru sănătatea, siguranța și bunăstarea oamenilor și a animalelor, pentru protecția mediului ori pentru un progres de valoare al cunoștințelor științifice, precum și prin limitarea numărului animalelor folosite într-un experiment necesar pentru valabilitatea științifică a rezultatelor;

b) înlocuirea experimentelor sau a altor proceduri pe animale care pot genera suferință și/sau moarte, prin metode alternative științific acceptabile, validate, ce nu folosesc modelul animal viu, totodată, încurajarea elaborării, a validării și a implementării metodelor alternative validate, inclusiv a celor destinate învățământului;

c) umanizarea, respectiv perfecționarea metodelor și a tehnicilor folosite pe animale, în experimente sau alte proceduri, în vederea evitării sau a minimizării suferinței fizice și psihice; totodată, alegerea metodelor experimentale mai puțin traumatizante, în toate situațiile în care această opțiune este posibilă;

d) efectuarea experimentelor și a altor proceduri pe animale, în scopuri științifice, numai pe baza autorizațiilor acordate, pentru instituțiile, persoanele responsabile și experimentele sau procedurile în cauză, conform normelor stabilite; păstrarea unei evidențe a autorizațiilor acordate;

e) reglementarea procurării animalelor utilizate în acord cu normele europene existente în acest sens; reglementarea și controlul întreținerii animalelor în instituțiile utilizatoare;

f) evaluarea judicioasă, sub aspect științific și etic, a fiecărui proiect de experiment, conform regulilor precizate în norma juridică separată, și asigurarea respectării prevederilor care urmăresc evitarea sau minimizarea suferinței animalului în cursul experimentului;

g) reglementarea conduitei, în spirit de protecție, privind soarta animalului rămas în viață după experiment;

h) pregătirea adecvată, sub aspect științific, tehnic și etic, a personalului implicat în efectuarea de experimente sau proceduri în scopuri științifice;

i) difuzarea, inclusiv la nivelul învățământului de profil, a normelor care pot să contribuie la realizarea unei interfete știință - etică în domeniul considerat;

j) promovarea unei atitudini de respect și bunăvoință față de animalele de laborator, considerate ca ființe sensibile, capabile de a suferi și de a memora suferința;

k) crearea cadrului organizatoric necesar protecției animalelor în domeniul experimentării științifice, în spiritul interfetei știință - etică, prin înființarea comitetelor instituționale pentru etică și protecția animalelor în cadrul instituțiilor implicate, cu atribuții reglementate, precum și a unei comisii centrale pentru etică și coordonare în problemele experimentării animale, cu atribuții de avizare, la nivel național, în acest domeniu;

l) ansamblul prevederilor de protecție la care se referă principiile enunțate mai sus pentru animalele vertebrate, inclusiv forme larvare autonome și/sau capabile de reproducere; măsurile elementare de evitare a suferinței se extind și asupra unora dintre nevertebrate.

Art.39.- (1) În vederea elaborării normelor tehnice de aplicare a dispozițiilor cuprinse la art.1-8 cu privire la prevenirea cruzimii față de următoarele două categorii de animale cu caracter specific:

a) animale domestice destinate consumului alimentar, din ferme, gospodării sau crescătorii cu acest profil de toate categoriile, abatoare de orice fel, animale în curs de transport;

b) animale crescute sau capturate pentru obținerea de blănuri etc.

(2) Normele tehnice de protecție a animalelor, pentru categoriile menționate la alin.(1), vor urmări evitarea sau reducerea la cel mai scăzut nivel posibil a suferințelor fizice și psihice a animalelor respective, în creșterea, capturarea, transportul sau sacrificarea lor, în raport cu standardele științifice, tehnice și etice actuale.

(3) În termen de 60 zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, se va constitui o comisie de lucru formată din reprezentanți ai Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, ai Ministerul Internelor și Reformei Administrative, ai Autorității Naționale Sanitare-Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor, ai Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile, ai Asociației Generale a Vânătorilor și Pescarilor și reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale pentru protecția animalelor, care va elabora, într-un interval de maximum 6 luni, norme tehnice de aplicare pentru prevenirea abuzurilor și a actelor de cruzime față de animalele sălbatice trăind libere în natură sau captive.

Art.40.- În situațiile create prin producerea unor calamități naturale sau prin acțiuni de amenajare a teritoriului, care pot avea ca urmare perturbarea habitatului, organele de administrație publică locală sau

teritorială și echipele de intervenție, care au ca prim obiectiv protecția oamenilor și a bunurilor, se vor ocupa și de salvarea animalelor, atât a celor domestice, cât și a celor sălbatice.

CAPITOLUL V

Constatarea încălcării legii și sancțiuni

Art.41.- Încălcarea dispozițiilor prezentei legi, precum și a normelor de aplicare a acesteia privind animale de orice categorie se va constata de către: inspectori ai organizațiilor neguvernamentale de protecție a animalelor, reprezentanți ai Poliției animalelor și reprezentanți ai Ministerului Internelor și Reformei Administrative.

Art.42.- (1) Inspectorii prevăzuți la art.41 au dreptul de a constata modul în care este respectată prezenta lege, sub toate aspectele, în orice unități, instituții, locuri sau situații la care se referă prevederile acesteia, sesizând conducerile unităților în cauză, precum și instanțele judecătorești, dacă este cazul.

(2) Inspectorii vor avea acces liber în locurile în care se produc rele tratamente și/sau cruzimi față de animale, vor înștiința persoanele fizice sau juridice cu privire la faptele de care se fac vinovate și sancțiunile aplicate și vor sesiza, dacă este cazul, instanțele de judecată.

(3) Organizațiile neguvernamentale menționate la art.41 se pot constitui parte civilă în procesele respective.

Art.43.- Procesele-verbale prin care se constată acte de cruzime față de animale, înaintate instanțelor judecătorești, nu pot fi anulate pentru vicii de formă, acestea putând fi completate și de către instanță cu datele care lipsesc.

Art.44.- (1) Constituie contravenții faptele prevăzute la:

a) art.14, și se sancționează cu amendă de la 300 de lei la 500 de lei;

b) art.6 lit.d), art.8, art.11 lit.d) și e), art.13 alin.(1), art.16, art.20 alin.(7), art.33, art.35, și se sancționează cu amendă de la 5.000 de lei la 10.000 de lei.

(2) Constituie infracțiuni faptele prevăzute la art.6 lit.a)-c) și art.7, art.11 lit.a)-c) și f), art.13 alin.(2), art.31, art.34 și se sancționează cu închisoare de la 5 ani la 10 ani.

Art.45.- Împotriva procesului-verbal prin care s-a aplicat sancțiunea se poate face plângere, în termen de 15 zile de la comunicarea acestuia.

Art.46.- (1) Plângerea împotriva procesului-verbal se depune, împreună cu copia, la agentul constatat, care o va înainta spre soluționare instanței de judecată competente (judecătorie).

(2) Contravenientul are obligația să achite și să depună recipisa de achitare a acesteia la organul constatat, în termen de 30 de zile de la rămânerea definitivă a sancțiunii.

(3) Pentru motive temeinice, în mod excepțional, instanța poate acorda un nou termen de plată de cel mult 30 de zile sau poate dispune eșalonarea plății într-un termen de cel mult 3 luni.

Art.47.- În cazul în care într-o instituție ori unitate economică sau în cadrul oricărei alte persoane juridice s-a produs încălcarea ori neîndeplinirea unor dispoziții ale legii privind prevenirea cruzimii și protecția animalelor din ordinul, toleranța, neglijența, imprudența sau prin acțiunea directă a responsabililor ori angajaților, se va aplica și sancțiunea administrativă, printr-o procedură juridică specifică, după caz.

Art.48.- Complementar sancțiunilor prevăzute la art.44, instanța judecătorească poate dispune, prin hotărâre, următoarele:

a) orice animal vătămat sau aflat în pericol poate fi ridicat de la deținătorul său ori lăsat pe loc la acesta, în condițiile specificate în art.15;

b) persoanei aflate în culpă i se poate interzice să mai aibă un animal în proprietate sau custodie pentru o perioadă nedeterminată sau pentru o perioadă determinată;

c) făptașii pot fi obligați să participe la costurile îngrijirilor medicale a animalului/animalelor vătămat/vătămate din culpă sau accidental;

d) făptașii pot fi obligați să participe la un program educativ al unei organizații neguvernamentale. În caz de refuz, se va

aplica o amendă egală cu jumătate din amenda inițială.

CAPITOLUL VI

Dispoziții finale

Art.49.- Pe data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă Ordonanța de urgență a Guvernului nr.155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.794 din 13 decembrie 2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.227/2002, Legea nr.205/2004 privind protecția animalelor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.531 din 14 iunie 2004, art.17 din Hotărârea Guvernului nr.955/2004 pentru aprobarea reglementărilor-cadru de aplicare a Ordonanței Guvernului nr.71/2002 privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de administrare a domeniului public și privat de interes local, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.648 din 31 august 2002, aprobată cu modificări prin Legea nr.3/2003, cu modificările ulterioare, art.2 pct.15 din Legea nr.61/1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.387 din 18 august 2000, cu modificările și completările ulterioare, art.3 pct.6 din Hotărârea Guvernului nr.984/2005 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.814 din 8 septembrie 2005, precum și orice alte acte normative și dispoziții contrare.

Art.50.- Acoperirea financiară a prevederilor prezentei legi se va face prin:

- a) fonduri extrabugetare;
- b) venituri realizate din amenzile aplicate pentru nerespectarea prevederilor prezentei legi;
- c) subvenții;
- d) donații;
- e) sponsorizări;
- f) venituri de la Guvern și/sau de la bugetul local;
- g) solicitarea de către Guvern a unor fonduri nerambursabile pentru implementarea legii, în cadrul unor programe internaționale comunitare;
- h) fonduri europene etc.

Acest proiect de lege se consideră adoptat de Senat în forma inițială, în condițiile articolului 75 alineatul (2) teza a III-a din Constituția României, republicată.

p.PREȘEDINTELE SENATULUI

Doru Ioan Tărăcilă